

TRST, torek
30. aprila 1957
Leto XIII - Št. 103 (3638)

UREDNIŠTVO: UL. MOLETTI 11, 6. II. nadst. - TELEFON 33-888 IN 94-533 - Poštini predal 559 - UPRAVA: UL. SV. FRANCISKA 8. 20 - Tel. 33-338 - Podruž. GORICA: UL. S. Petila, 11. nadst. - OGLASI: od 8-12.30 in od 15-18. - Telefon 37-338 - CENE OGLASOV: Za vsak mm vršine v širini 1 stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lr - Za FLRJ za vsak mm širine 1 stolpca za vse vrste oglasov po 60 dm.

PRIMORSKI DNEVNIK

Cena 25 lir
Tel. 94-638,
93-808, 37-338
Poština plačana v gotovini

Na poti iz New Yorka v Ženevo

Hamarskjöld pri Gronchiju na razgovoru o Srednjem vzhodu

Italijanska vlada je odgovorila na sovjetsko noto glede SET in Evratoma Predkongresna živahnost v PSDI - Matteotti ustanovil svojo strujo

(Od našega dopisnika)
RIM, 29. — Danes ob 18.45 je na letališče Ciampino prišel glavni tajnik OZN Dag Hammarskjöld. Ob svojem prihodu je odločil izjavo o nameni svojega prihoda v Rim ter se je takoj odpeljal v hotel. Kmalu nato je prišel k njemu podtajnik v zunanem ministrstvu Badini Confalonieri, ki ga je odvedel k predsedniku republike Gronchiju. Državni predsednik Hammarskjöld in Badini Confalonieri so obravnavali splošna vprašanja glede položaja na Srednjem vzhodu, zlasti glede Sueskega prekopu in dogovorov v Jor-
daniji v zvezi z diskusijo v OZN.

Glavni tajnik bil moral po dolocenem sporu obiskati tudi ministrskega predsednika Segnija, toda zaradi velike zamude letala je bil obisk preložen na jutrišnji dan, ko bo Hammarskjöld obiskal tudi pa-
peza. Zvečer mu je v ša-
hovskem krogu priredil Badini Confalonieri večerjo. Jutri popoldne pa bo odpo-
toval v Ženevo, kjer se bo udeležil seje ravnateljev vseh ustanov OZN.

Hamarskjöld se sedaj po-
steno ukvarja s položajem na Srednjem vzhodu in zla-
sti z egipčevskim načrtom za Sueski prekop. Ta načrt so ZDA v načelu že sprejele. Italija se bo v tem pogledu to-
govno ravnala po Ameriki. O vprašanju Srednjega vzhoda pri Gronchiju govorili iz-
zbrno. Zunanji ministri, ki ga ni v Rimu, je nadomeš-
čal Badini Confalonieri. Martinu kot liberalno govorniku podtajnik. Pri pape-
zu pa bo baje Hammarskjöld govoril razen o Srednjem vzhodu tudi o bojazni, ki jo pri javnem mnenju povzroča. Ne-
prejati atomski poskusi. Skupno evropsko tržišče in Evratoma sta spet na dnevnem or-
odju prav ne na čevnem redu parlamentarne razprave. Pač pa je danes italijanska vlada izročila veleposlanstvu SZ odgovor na sovjetsko noto. SZ je namreč poslala noto, v kateri so državam podpisni-
cem SET in Evratoma, med katerimi je tudi Italija.

Italijanski odgovor je po-
doben odgovoru drugih drža-
v in zagovarja obe pogodi-
bi z znanimi argumenti. Najprej se v začetku odgovora poudarja, da ahanja sovjetskega trga s povsem netočne-
ga pojmovanja pravih vzro-
kov mednarodne napetosti. Po-
realnosti gospodarskega po-
litiki-
ni-
politični odnosi, ki urejajo življenje v državah. Sovjet-
ska nota, pravi, nadalje odgo-
vorna, omenja hipotetično mo-
rebitno izkoriščanje enotnega tržišča pri ameriškem kapita-
lu in iz tega sledijo prav to-
ko hipotetično odvisnost od Amerike v škodo nacionalne suverenosti. To opozorilo pa

Mollet napoveduje delavcem nova bremena zaradi Ažira

Del davkov bodo razpisali takoj, del pa po razpravi v parlamentu

PARIZ, 29. — Sporočilo Guya Molleta danes zvečer po radiu, da gotovo »razveselilo«
Francoske. Napovedal je namreč nove davčne ukrepe za obrambo francoskega gospodarstva in za nadaljevanje operacij v Alžirju. Nekaj davkov bodo na-
ložili kar takoj z dekretom, za ostali del pa bo najprej parlamentarna razprava.

Maroški sultan obišče Egipt

KAIRO, 29. — Kairski radio javlja, da je predsednik Naser sprejel danes popoldne drugega za drugim veleposlanika jugoslovanskega, CSR, Sučana in Maroka.

Maroški poslanik je po raz-
govoru izjavil, da je izročil Naserju pismo sultana Moham-
meda, ki mu sporoča, da spre-
jema vabilo, naj obišče Egipt. Sultan bo prišel v Egipt ver-
jetno konec jeseni.

Sudanski poslanik je izja-
vil, da je izročil Naserju pi-
smo svoje vlade, in pa pove-
dal vsebino.

Ceskoslovaški poslanik pa je izjavil, da sta z Naserjem govorila o možnosti razvoja trgovske izmenjave med o-
bema državama.

Kako je mogel Pavelić pobegniti?

BEOGRAD, 29. — Nocojš-
nja »Borba« neposredno obto-
žuje argentinske oblasti, da so omogočile beg Pavla-
re. »Borba« ugotavlja, da je bil po zahtevi jugoslovanske vlade za njegovo izroči-
tvo pod policijskim nadzor-
stvom, da je bil obveščen, da je izdan nalog za njegovo aretacijo in da je izginil, pre-
den je policija izvršila nalog. »Borba« se sprašuje, kako se je moglo zgoditi, da je kljub nadzoru policije pobegnil.

TEL AVIV, 29. — Izraelski ministrski predsednik Ben Gurion je poslal glavnemu tajniku OZN Hammarskjöldu pi-
smo, v katerem izjavlja, da bi bila izraelska vlada pripravljena sprejeti ga in začeti z njim pogajanja.

List »Maariv«, ki objavlja to vest, pripominja, da je v pismu tudi rečeno, da pogajanja ne bi imela nobene koristi, dokler bo Egipt ostal v vojnem stanju z Izraelom.

Dulles bo odstopil?

CHICAGO, 29. — Ameriški državni tajnik Dulles misli odstopiti in to v kratkem času. Srečanje z vrhovnim mese-
ceva, to je izjavil po televi-
zijski demokratični poslanec Barrat O'Hara, ki je pripom-
nil, da si je ustvaril to pre-
pričanje na podlagi vedno svedečih znakov, ki se kaže-
jo v Washingtonu. Po njego-
vem mnenju je baje glavni vzrok Dullesove odločitve njegovo slabo zdravje. Kot morebitna naslednika se o-
menjata bivši guverner države Massachusetts Christian Herter in general Gruenther.

Predstavnik Bele hiše Lin-
coln White je danes sporočil, da bodo ameriški diplo-
mati, akreditirani v Evropi, skupno razpravljali o razvo-
ju svetovske politike iz dru-
gih držav na dveh konferen-
cih, ki bosta ena v Parizu, druga pa na Dunaju meseca maja.

Prijava obediščanih 6. ma-
ja. Prva konferenca bo 6. ma-
ja v Parizu, drugi pa 10. ma-
ja v Londonu. Predsednik ameriških diplomatskih predstav-
nikov v državah Zahodne Evrope. Navzok bo tudi Dulles, ki se bo šel pred odhodom za-
sedanja sveta NATO v Bon-
nu. Dulles bo namreč odpo-
toval iz Washingtona jutri, naravnost ko se bo vrnil v ZDA 7. maja.

Druge konferenca bo na Dunaju med 10. in 13. majem ob sodelovanju diplomatskih predstavnikov v Sovjetski zvezi in državah Vzhodne Evrope.

Anglija vztraja na eksploziji H - bombe Mac Millan obišče ZSSR šele na jesen

Tri faze S. Lloyda za ukinitev atomskega orožja »Observer« za resno proučitev Bulganinovih predlogov - Prvi angleški polk z usmerjevanimi izstrelki - Trenja med Anglijo in Nemčijo

LONDON, 29. — Kakor piše »Sunday Express«, bo predsednik britanske vlade Mac Millan verjetno odšel na obisk v Sovjetsko zvezo jeseni.

Tednik »Observer«, ki velja za neodvisni list, piše danes v zvezi z zadnjim Bulganinovim pismom Mac Millanu, da je ton tega pisma precej prijateljski. List dodaja, da se to lahko tolmači kot »poizkus«, da se Velika Britanija loči od ZDA, ali pa kot »želja po ponovnem približanju iz so-
vetskega strahu zaradi po-
slabljanja mednarodnega po-
lozaja«. List pravi, da se je v zadnjem času ameriški položaj okrepil, sovjetski pa oslabil. List dodaja, da bi morali Bulganinov predlog za izvajanje velikih držav odpo-
vedi sile na Srednjem vzhodu vzeti resno. Bulganinov poizkus za ponovno oživitve razvoja za demilitarizacijo področja v Srednji Evropi, pa je lahko izhodnice za res-
na pogajanja.

Angleška reakcija na sovjetsko sporočilo Bonnu glede atomskega orožja je bila zelo rezervirana. V Angliji se ni-
more drže skleniti sporaz-
um o polni ukinitvi po-
izkusov.

Minister je na koncu tudi izjavil, da je mogoče delati poizkuse, ne da bi jih v dru-
gih državah odkrili. »Zato, je začel, Britanske čete na Koreji se bodo vrnile, medtem ko bodo še dalje ostale britan-
ske enote na Malaji.

Na britanskem ozemlju je bila ustvarjena centralna re-
zerva, katere elementi se bo-
do lahko pokličejo v vsaki mo-
gliki potrebi. Ustanavlja se prvi polk, opremljen z usmer-
jevanimi izstrelki, drugi pa bo ustanovljen še letos.

V zvezi z novim proračun-
om je minister za vojno izja-
vil, da se bo število vpro-
kanih pred orožje znižalo v prihodnjem letu od 111.000 na 85.000. Število častnikov se je lanske leto zmanjšalo za 2.000, ter se bo zmanjšalo še za 3.000, kar bo znašalo nekaj nad 27.000.

Zahodni odgovor SZ glede Evratoma

MOSKVA, 29. — Francoski, zahodnonemški, belgijski in luksemburški poslaniki so danes izročili sovjetskemu znanjmu ministru noto, s ka-
rejo njemu vlada zagovarja so-
vjetski protest proti ustanov-
itvi Evratoma in skupnega tržišča. Odgovor na sovjetski protest je sovjetskemu poslan-
stvu v Rimu izročila tudi italijanska vlada.

Note se delijo na dva de-
la: v prvem delu se zagovarja sovjetsko obtožbo, da sta skupno tržišče in Evratoma padali skupini, v drugem delu se ugotavlja, da sovjetska vlada pristaja na zami-
sl gospodarskega sodelovanja. S tem v zvezi se ugotavlja, da v sedanjih okoliš-
činah sodelovanje med drža-
vami z enakim sistemom zdi najboljša in lažje izvedljiva re-
šitev. Puščajo se tudi odprta vrata za sovjetski predlog za vseevropsko sodelovanje. Po tem predlogu bodo govorili na znanjskem sedenju gos-
podarske komisije OZN za Evropo v Ženevi. Toda s tem v zvezi ni v notah nobenega konkretnega odgovora.

Atomska oborožitev Zah. Nemčije BRENTANO: NE MI, TEMVEČ NATO

Priljubljen pa je podpreti spora-
zum o nadzorovani razorožitvi

BONN, 29. — V izjavi v zve-
zi z zadnjo sovjetsko noto Zahodni Nemčiji je znanjski mi-
nister von Brentano izjavil, da temelji nota na lažni trdi-
tvi, t. j. da namerava Zahodna Nemčija opremiti svo-
jo vojsko z atomskim orožjem. Minister je izjavil, da se je kancelar Adenauer vedno odpo-
vedal izdelavo atomskega orožja. To vsebujejo pariški dogovori in nobena druga država na svetu ni pristojnovala pristala na take omejitve.

Zatem je von Brentano izja-
vil, da Zahodna Nemčija ni dala na razpolago znanjskim državam svojega orožja za at-
omsko orožje. »Mi nismo dali na njihovo razpolago nič ali enostranskega naslova, je pri-
pomnil minister, ker sestav-
ljajo države članice NATO e-
noto, ki se mora skupno pre-
misliti. Nato je zanikal, da je Zahodna Nemčija jala oro-
žarna Evrope in najmočnejša borbeno sila atlantske skup-
nosti. Dejal je, da je v Zahodni Nemčiji skupno 20 di-
vizij, medtem ko v Vzhodni Nemčiji je 44.000 sovjetskih vojakov, 8.000 tankov in 1500 letal. K temu je treba dodati, da imajo so-
vjetske vojske 10 milijard vo-
jske, biološkega in kemičnega orožja. To vsebujejo pariški dogovori in nobena druga država na svetu ni pristojnovala pristala na take omejitve.

Zatem je von Brentano izja-
vil, da Zahodna Nemčija ni dala na razpolago znanjskim državam svojega orožja za at-
omsko orožje. »Mi nismo dali na njihovo razpolago nič ali enostranskega naslova, je pri-
pomnil minister, ker sestav-
ljajo države članice NATO e-
noto, ki se mora skupno pre-
misliti. Nato je zanikal, da je Zahodna Nemčija jala oro-
žarna Evrope in najmočnejša borbeno sila atlantske skup-
nosti. Dejal je, da je v Zahodni Nemčiji skupno 20 di-
vizij, medtem ko v Vzhodni Nemčiji je 44.000 sovjetskih vojakov, 8.000 tankov in 1500 letal. K temu je treba dodati, da imajo so-
vjetske vojske 10 milijard vo-
jske, biološkega in kemičnega orožja. To vsebujejo pariški dogovori in nobena druga država na svetu ni pristojnovala pristala na take omejitve.

Področje omejene oborožitve na razorožitveni konferenci

Stassen zavrača sovjetski predlog - Zaključena razprava o raketah in usmerjevanih izstrelkih

LONDON, 29. — Razoroži-
ten področje OZN je danes razpravljalo o vprašanju »področje omejene oborožitve«
in vprašanju inspekcije. V po-
učenih krogih izjavljajo, da je sovjetski delegat Zorin po-
novil tezo, ki jo je obrnil 18. marca, ko je predložil predlog omejene oborožitve in inspekcije nad oborožitvi-
jo v Evropi na področju, ki naj bi zajemal Vzhodno in Zahodno Nemčijo ter nekatere sosedne države. Zahodni delegati pa so pripomnili, da bi bilo treba upoštevati vpra-
šanje nemške države.

V krogih blizu konference izjavljajo, da je podoben za-
ključ razpravo o raketah in usmerjevanih izstrelkih.

Zatruje se, da je kanadski delegat podprl ameriške predloge za začetek spora-
zum, ki naj prepreči razvoj stratosferskega orožja in naj da možnost za začetek raz-
iskav v mirolnih namene na mednarodni po-
glaj.

Ameriški delegat Stassen pa je po začetku razprave izjavil, da je njegova delegacija pripravljena upoštevati nove predloge na tem področju. Vendar pa je

Japonski protest pri OZN?

TOKIO, 29. — Ob povratku s svojega potovanja je osebni odposlanec japonskega ministrskega predsednika Ma-
satoshi Macuista izjavil, da je po njegovem mnenju najbo-
lje priložiti se na mednarod-
no sodišče, da se doseže pre-
klic japonskega jedrskega po-
izkusov na otoku Chikuma.

»Toda težko je, je dodal, v sedanjih okoliščinah poslati neposreden poziv in mislim, da je bolj realistično obrniti se zaradi tega na glavno skupščino OZN.

Japonski odpravnik poslov v Washingtonu je izjavil, da ni vilož protesta pri OZN, da pa ne izključuje take mož-
nosti in prikaže navodila od svoje vlade.

RICHARDSOVA MISIJA NA SREDNJEM VZHODU

EISENHOWERJEVA DOKTRINA
PLOD BLOKOVSKIH NAZOROV

Če se nerazvitim deželam hoče dati pomoč za hitrejši razvoj, ne sme biti dana pod političnimi pogoji

Neka posebna misija, ki ji navedel poslanec James Richards, je odpravila 12. marca iz Washingtona z nalogo, da v neposrednih stikih z državljani in funkcionarji velikega števila dežel pojasni vojaške in gospodarske pogoje, ki jih predstavlja doktrina Eisenhowerjeve doktrine o Srednjem vzhodu. Richards je do sedaj obiskal 11 dežel, Libanon, Jemen, Libijo, Turčijo, Iran, Pakistan, Afganistan, Irak, Saudsko Arabijo, Etiopijo in Sudan.

Na temelju uradnih poročil so, izvešeni iz Jemena, Libanona, Irana, Pakistana, Afganistana, Iraka, Saudske Arabije, Etiopije in Suda. Na temelju uradnih poročil so, izvešeni iz Jemena, Libanona, Irana, Pakistana, Afganistana, Iraka, Saudske Arabije, Etiopije in Suda. Na temelju uradnih poročil so, izvešeni iz Jemena, Libanona, Irana, Pakistana, Afganistana, Iraka, Saudske Arabije, Etiopije in Suda.

Toda v končni analizi to ne bi predstavljalo neke resnejše težave za uveljavljanje in uresničevanje Eisenhowerjeve doktrine o Srednjem vzhodu. Te težave je treba iskati na drugi strani, v zapletenih protislovjih, ki delujejo na področju Srednjega vzhoda in okrog katerega se križajo težnje dveh nasprotnih sil in vojaško organiziranih sil. Ena sila, ki jo je treba iskati, težnja je, da se v Srednjem vzhodu, uporablja več elastičnosti, priča o tem, da v deželah, ki so se na neki način izjasnile za novo ameriško politiko na tem področju, obstaja močno zanimanje za gospodarsko pomoč.

Z drugimi besedami, Egipt v Siriji, ob precejšnji podpori Saudske Arabije in napredni sil v Jordanu, predstavljajo glavno oviro za uresničevanje Eisenhowerjeve doktrine. Naše, ki so jih glede premagovanja te ovire polagali v Kraljavo Saudsko Arabijo, Ibn Sauda, in jordanjskega kralja Husaina, se do sedaj niso izpolnile. Ovisi kralj Ibn Sauda o Washingtonu v začetku tega leta in njegovo, v glavnem ugodno vrednotenje ameriškega programa za Srednji vzhod bi namreč moral biti prvi korak k sprejetju, pa naj bi bilo to tudi s strani, ki so jih gledali, Eisenhowerjeve doktrine od strani arabske civilizacije. Toda takoj po vrnitvi iz Washingtona je kralj Ibn Saud odšel na četverno konferenco v Kairo, na kateri so razpravljali o novem ameriškem programu za Srednji vzhod. Ne vemo točno, kaj se je na tem sestanku govorilo, toda v zaključnem poročilu ni bila Eisenhowerjeva doktrina omenjena niti z eno samo besedo.

Težnja kralja Husaina, da bi Jordanija med drugim sprejela Eisenhowerjevo dok-

trino, so privedle do krize, ki predstavlja najbolj kritično razdobje v dosedanjih zgovorih te male arabske dežele. Sirska vlada pa je od prvega dne zelo ostro in javno obsodila Eisenhowerjevo doktrino kot nevarno za mir na Srednjem vzhodu. Vendar je Egipt, tisti, ki se nadalje ostaja najmočnejši predstavnik povsem neodvisne antiblokovske orientacije na Srednjem vzhodu. Zaradi tega predstavlja ena glavnih točk odpora proti vsakemu tujemu poskusu, da bi področje Srednjega vzhoda vključili v blokovske formacije, in je zaradi tega tudi glavna ovira za uresničevanje Eisenhowerjeve doktrine, ki je nedvomno predvsem plod blokovskih gledanj na sodobno dogajanje v svetu. In prav v tem so nevarnosti, ki bi mogle nastati, če bi se poskušalo s pritiskom in z uporabo sile v kakršni-

koli obliki utreti pot za uresničevanje Eisenhowerjeve doktrine na Srednjem vzhodu. Tako usmerjanje bi moglo povzročiti le še hujše zaplete in zaostriti medblokovsko borbo glede Srednjega vzhoda. A to ne bi v nobenem primeru prineslo koristi niti ZDA, niti arabskemu svetu, kakor tudi ne bi prispevalo k ureditvi razmer na tem področju niti k zagotovitvi splošnega miru. Če obstaja arabska želja pomagati arabskim deželam, da ohranijo svojo neodvisnost — in da se nadalje razvijajo kot enakopravni člani mednarodne skupnosti, tedaj se objektivno koristna in potrebna praksa gospodarske pomoči ne zadošča razvitim deželam, ne sme stavljati v službo blokovskih koncepcij. To pa tem prej, ker se arabska ljudstva odločno upirajo, da bi jih vključili v katerega koli od dveh obstoječih blokov.

Jacques Tati (z metlo) v novem francoskem filmu «Mon oncle» (Moj stric), ki ga je tudi režiral. Ob njem Jean — Pierre Zola

35. MILANSKI MEDNARODNI VELESEJEM

70 km bi moral prehoditi obiskovalec
da bi videl vseh 13.000 razstavljalcev

Uradno ozrače v okviru Evropske gospodarske skupnosti - Manjka ZSSR in Egipt - Jugoslovanska razstava lepša, a vendar ne povsem zadovoljiva

(Od našega posebnega dopisnika)

V soboto ob 15.30 je ministri predstojnik Segni stopil iz helikopterja na streho velike nove palače milanskega velesejema, na kateri so napravili moderno pristanišče za helikoptere. To je bil tradicionalni obisk ministrskega predsednika, ki si ogleda velesejem vedno zadnji dan. Ob 19.30 so velesejem svečano zaprli.

S tem se je zaključila ena izmed največjih gospodarskih manifestacij sveta, za katero bi letos lahko napisali sledeči trojni naslov: Evropska gospodarska skupnost — avtomatizacija — plastične mase. Prvikrat po dolgi letih se je letos zgodilo, da se je znižalo število držav, ki so na velesejmu zastopane s kolektivnimi razstavami. Sicer gre samo za dve državi, manj, in sicer za ZSSR in Egipt. Ni dvoma, da sta ti dve državi izostali iz političnih razlogov, kar obstaja izreden gospodarski interes Italije za mastodontičen ruski in pomembni egiptovski trg.

Iz istega razloga pa je letos izredno obsežna udeležba drugih evropskih držav. Angličani so v prtiličju ogromne Palače narodov na izredno obsežnem prostoru priredili: «Razstavo dobrega okusa». Očitno so se počasi

naveličali stereotipnih ugotovitev: «Angleško blago je dobro, zelo dobro — toda

grdo, zelo grdo. In res, razstavili so najrazličnejše drobne predmete: nože, vi-

lice palice za golf, igrače, svetilke stole, klešče, žage in podobne, za katere drug del zgornjega izreka prav gotovo ne velja.

S še večjim topom so ustrčili Francozi, ki so v številnih velikih dvoranah podrobno, s slikami, modeli, grafikoni in raznimi predmeti na arhitektonsko dovršen način dokazovali: «Bodočnost sveta je v Afriki». Nad vsem tem za morskim bogastvom in lepoto pa je visel takoj ob vhodu okromen napis: «Razvoj Afrike pomeni uveljavitev človeških odnosov med ljudmi». Večje ironije si skoraj ni moglo zamisliti!

Belgijci za enkrat sanjajo samo o svoji svetovni razstavi, ki bo čez dve leti in kjer bo kraljeval kristal železa povečan v razmerju ena proti eni milijon tako, da bo v sebrno prevlečen krogla kristala prostor za restavracije in urade.

JUGOSLAVIJA

Jugoslovanski paviljon je bil tudi letos na starem običajnem prostoru, arhitektonsko pa mnogo lepše urejen kot lani. V njem so razstavljali znane izvozne podizdelke zelo lepe izdelke in surovine. Paviljon je to-

liko prodajata potem tudi moko na svoj račun, kar zagotavlja njihovim milinom stalno delo.

Modernizacija Jožkovega mlina ni velika, omejuje se skoraj izključno na to, da so navadno tečaje, v katerih se sučejo osi, zamenjali s krogelnimi ležaji. Vsekakor pa je že to velika pridobitev, ker se mliniški kamni na krogelnih ležajih mnogo hitreje vrtijo, bolj moderniziran je Mahničev (Kolombarjev) mlin, iz Kolombara na Rižani, Meni pa na znan noben kraj na Rižani s tem imenom, pač pa se nahaja Kolombar v Osipki dolini, pod Plavjani, kjer pa vse kaže, da ni bilo nikoli mlinov, zato je zelo verjetno, da je Mahničev ded za res prišel iz Rižane.

Razen strojev za pisanje si je Mahnič nedavno kupil valjalni mlin na električni pogon, ki mu služi, ko ni dovolj vode za nje njegova štiri mliniška kolesa. Vprašanje vode, ki je potrebna za mlin, je tudi zanimivo, a ker sem danes porabil že ves prostor, se k tej zadevi moram povrnem ob drugi priloiki.

DRAGO GODINA

Prejeli smo

Ljudska uprava — Letnik X, števil 1-2. Izdaja Sekretariata izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Slovenije.

ZDRAVSTVENI VESTNIK, Letnik XXVI, števil 3. Strokovno glasilo slovenskega zdravništva. Uredništvo: Ljubljana, Dalmatinova 10-11.

S. B.

Milanski velesejem je ogromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

gromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

gromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

gromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

gromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

gromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

gromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

gromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

gromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

gromen. 70 kilometrov mora prehoditi obiskovalec, ki bi hotel videti paviljone 13.000 razstavljalcev, med katerimi je okrog 4.000 razstavljalcev iz tujine. Skoro sto tisoč trgovcev iz Italije in tujine obišče ta velesejem — naval običajnih radovednežev pa je naravnost strahoten: na velikonočni ponedeljek je velesejem obiskalo okrog 700.000 ljudi.

Milanski velesejem je o-

NEDELJSKA PRIREDITEV NA OPČINAH

Program domače mladine
izpopolnili gosti iz Brega

V okviru Prosvetnega društva (Andrej Coka) je općinska mladina napovedala za preteklo nedeljo «Veseli nedeljski popoldan». Sklenil sem, da izrabim to priliko za klasični podvig: dve muhi na en mah: Sonca in zraka se bom naučil in zraven pogledal, kaj zmorejo Općeni in njihova mladina.

Ko sem se pred napovedano uro znašel na vratih Prosvetnega doma, mi je bilo skoroda žal mojega sklepa, kajti sonce je bilo še visoko in vreme je bilo bajno lepo. Toda ni pomodel Pravico, da se poživžajo na svoje modre in daljnosežne sklepe, imajo pri nas samo društva in sorodne organizacije: jaz pa nisem društvo! Kazalo je, da so bili Općeni enakega razpoloženja kot jaz. V dvorani je bilo le nekaj ljudi, v večji pa so si bili trije ali štirije odborniki in laseh od nosno v plešah, češ, kakšna gorostana neumnost je to, da se ob takem vremenu napoveduje kulturna prireditev v zaprtem prostoru.

Toda čez nekaj pilnih minut sem imel občutek, da sem Milančan: Zahotelo se mi je, da bi zaklical: «Mir, mir!» — čudež! Dvorana je bila v najkrajšem času polna, resnično polna, kakih 300 ljudi. Podočeljski ljudje so takoj, blizu so, točnost jim je resna zadeva in pridejo tako rekoč vsi hkrati.

Iz izkušnje vem, da je tako imenovana inteligencija rada netočna, sem dejal enemu izmed prirediteljev, da bo dobro, če nekoliko počakamo, da pride še nekaj inteligence, ki je — kakor znano — na Općinah izredno številna. «Dragi moj» mi je odvrnil: vrli mož, če hočemo čakati na našo općinsko «inteligenco», bi morali imeti pri roki frizerski salon, kjer bi nam česali brade, ki oi nam zrasle!

Začelo se je. Koj v začetku je nastopila oper-ska mladina. Podala nam je Slavosko kolo in kratak skeč. Kolo je odposlala na novo ustanovljeno folklorna skupina. Skoraj se ni opazilo, da so to šele začetniki. Imajo brhko gibčnost in neko prirojeno eleganco. Se boljše je bila zadnja točka sporeda, v kateri je ta skupina zopet nastopila z belokranjskim plesom: gotovo je premagala prvotno neizogibno tremo in ta ples se je odigral prav gladko in točno. Če bodo ti mladiki plesali vztrajni, jim lahko preukujemo še mnogo lepših uspehov.

Tudi skeč je bil — za dilatante — kar dobro odigran. Poslušalstvo je vse te «domače točke» nagradilo s živahnimi ploskanjem, pri katerem je seveda pomagal zdrav lokalni patriotizem, kar je popolnoma v redu in prav.

Naj bo to spodbuda tem mladincem; vedo naj, da so vse Općine na njihovi strani!

Ves ostali spored je bil poverjen veselim Brežanom, ki so prišli v goste. Ni jih bilo malo: Folklorna skupina; pevsko društvo «Valentin Vodnik» iz Doline pod vodstvom mladega, podjetnega pevovodje Ignaca Ote; vaški kvartet iz Doline (Praselj Edvin, Strajn Dušan, Bordon Bruno, Smotlak Vilko — klarinet, trobenta, harmonika in bas); pevski duet Lovriha Darko in Jeroc Darko ter še harmonikar Bordon kot solist.

«Vraga» sem si dejal, ta naš Breg je pravzaprav slovenska kolonija glasbe in ritma! In sama mladina. Vidi se, da je zrasla na zdravem deblu. To nedeljo sem bil najprej izletnik, potem na pol sklepolomec, nato Milančan; bom pa še malo kritik. Dolinski pevski zbor je dober; mladi, sveži glasovi, točno prednašanje, resnost na obrazih ob zdravem smislu za humor v izbiri pesmi, smotno hoteenje pevovodje. Ta zbor nas bo še mnogokrat razveselil. Vaški kvartet: Ni še popolnoma zlit in uglajen, sem ter tja se kak instrument zaleti; je dobera kitarrista bi moral najti, pa bi lahko kmalu stopil v ostro splošno priznanimi takimi konkurenco z drugimi že skupinami. — Harmonikar Bordon je odličen.

Pevski duet je prijeten in čeden. Prvi tenor je ljubko liričen, drugi tenor nekoliko premočan. Se da z lahko popraviti.

Od vsega zares veselega sporeda so poslušalcem najbolj ugajale točke, kjer sta nastopala duet in kvartet skupno. O tem naj bi razmišljali vsi tisti naši številni kulturni kapitani in krmilniki, ki ob vsaki priliki radi udirajo po čitalniški dobi in so sami — nevede — prav temeljito zakrknjeni čitalničarji!

O folklorni skupini iz Brega ne govorim. To so že na pol profesionalisti. Vsi jih poznamo in cenimo.

In publika? Sami tipični, brihtni tržaški okoličani in okoličanci; mnogo mladine. Ta publika me je še posebej zanimala, ker mi kot funkcionarju Glasbene Maticice ni vseeno, kako bo «Planinska roža» sprejeta na Općinah prihodnjo soboto in nedeljo. Pomirjen sem. Našim Općencem, katerim se bodo gotovo pridružili mnogi Trebenčani, Padričani, Banovci, Ferlugovci, Taberci itd., se «Planinska roža» lahko brez skrbi predstavi. Dvorana bo polna ljudi, ploskanja in navdušenja. Strup vzamem na to!

MIKULA LETIC

V Jugoslaviji so 25. tega meseca prišli v obtok novi bankovci po 100, 500 in 5.000 dinarjev

PISMO IZ AVSTRALIJE

«Ljuba koča ti domača...»

Ko se je pred letom dni moj prijatelj odpravil v Avstralijo, sem ga prosil, naj mi ob času podrobnije opiše tamonjše življenje naših izseljencev. Pred dnevi sem prejel pismo, ki zasluži objavo. Pismo pravi:

«Mogoče mi bo kdo očital, da govorim o razmerah v Avstraliji, ko sem tukaj komaj leto dni in ko se nisem ganil iz Melbournea. Vendar sem imel v tem času priložnost govoriti z marsikom, če je prišel sem dosti pred mano, in je končal v Melbourneu, ko je prejel prebredel pol Avstralije. Mirne vesti lahko trdim, da ni razlike med tem mestom in drugimi.

«Dobra stran tukajšnjega življenja je obilica dela. Kdor ima pridne roke, zdrave in voljo do dela, je lahko brez skrbi, kajti košček kruha mu ne bo manjkal. So taki, ki so ostali na prvotnem mestu, drugi so menjali poklic, ker je bil zaslužek z novim poklicem boljši, mnogo pa je tudi tih, ki so večkrat menjali službo, a so se naposled vrnili k prvotnemu delu, kajti majhna razlika v mezdah odtehtala truda in odgovornost na novem mestu.

«Tržačani delajo na podlagi pism, ki jih dobivajo od svojcev, tale račun: Moj sin zasluži v Avstraliji več kot dvakrat toliko, kakor v Trstu in zato se mu godi jako dobro. Takšni računi so popolnoma zgrejeni. Jaz vrednotim denar po tistem, kar lahko kupim. Za svojo mezo lahko nakupim toliko kruha, mesa, moka, fižola, zabele, sadja in zelenjave. Lahko pokadam toliko cigaret in spijem toliko piva. Nag me morem hoditi po cesti zato si moram preskrbeti obleko, perilo in obuvalo, plačati moram najemnino, razsvetljava in kurjavo. Seveda, če primerjam svoje stroške, ko mo-

ram skrbeti tudi za ženo in dva otroka z onimi sameci, postane ta gospod, jaz pa revež. Razlika med samcem in oženjenim pa je obstajala že v Trstu. Mož, ki prehranja sebe, ženo in dva otroka, ne pride tako zlepa do lambrete, kakor samec, ki skrbi samo za sebe.

«Rekel sem, da je obilo dela, dobra stran tukajšnjega življenja, a zame to ni dovolj. Kamor se obrneš, srečaš tujca, ki govori drug jezik. Takemu se ne moreš potožiti, da te boli zob, kaj še, da si v denarnih stiskah. Doma si obdan od sorodnikov, prijateljev in znancev, ki govorijo tvoj jezik, pojejo tvoje pesmi in mislijo, kakor misliš ti. Predstavljam si, kako morajo biti sedaj Barkovlje lepe, ko so v polnem cvetju, kako poganjajo trte po vinogradih, kako se glasi naša lepa pesem po osmih ali v resnici zavidam Vanka Cika, ki ži-

vi v svoji borni kočji pod grižo, a je obdan od samega zelenja. Zdi se mi, da se ne bom nikdar privadil tukajšnjemu življenju in mogoče bosta šele moja otroka našla tukaj tisto, kar jaz zaman iščem.

«Ne bi hotel končati, ne da bi dodal še nekaj. Prav gotovo se spominjate, kako sem imel eno noč težko, ki ni hotela in ni hotela iz Trsta, a druga je silila v tujino. Prav gotovo se ne bi bil odločil za odhod, ako bi mi ne prišlo v roke nekaj pisma, v katerih so se naši izseljenci hvallili, da so si že kupili hišo, pohištvo in celo avtomobil. Primerjal sem njihovo znanje in voljo do dela s svojim in sem si rekel: če si je on pripravi hudo in avtomobil, si upam jaz priti do večje hiše in do lepšega vozila. Zato sem se odpravil k tistemu,

(Nadaljevanje na 4. strani)

— Saj nisem hotela tako hudo, toda, veste, moj mož je bil zavarovan.

KAKŠNJA VRAGA MELJEJO

Vendar, tem se začudi, ko sem zvedel, da je ob Glinčici še pet obratujočih mlinov. Krompirja, vendar ne bodo mli, zelenjave, graha in fižola tudi ne. Pšenica je že davno izginila z naših njiv, s koruzo nas zalagajo Furlani, ki iz nje imajo pri nas nikoli domovinske pravice. Na Kraus je res nekaj ajde, ali ta ne prihaja v Breg. Odgovori, ki sem jih dobil na zadevah vprašanja, me niso prepričali in ni mi ostalo drugega, kot da si sam ogledam te mline.

Bil je prav gotovo najlepši letošnji zgodnjepomladanski dan, ko sem odkorakal s Katinar skozi Boršt in Boljuncem do mlina na Brodu, ki se nahaja prav naproti, kakih 50 metrov stran od novega dolinskega občinskega doma. Ves Breg je bil okrasen se mnogo bolj ko nevesta in poln porok: sadno dreve v dolnem razcvetu, beja kot sneg in rožnato-dečeta, posuta po deloma svetlih in začehla tem orojah, komaj razkopanih njivah, svetlo zelenih travnikov in nekoliko bolj temnozelenih, se neobdelanih leheh. Tu pa tam stilo iz lehe pestrice pomladne preproge: temnosivne navpične in poševne črte majhnih, se popolnoma govih godnih drevesnih skupin, kakor da bi ni mezni Plavatyjev akvarel, Spalac s svinčnikom nekaj nacral.

In oljke in kos. Gotovo jih je bilo več, ali mene je pozdravil, seveda sem si le jaz domisljal, da me je pozdravil, samo eden. Gledal sem zamaknjen vso to prirodno

POMLADNI SPREHOD V DOLINO GLINČICE

Tičetov mlin «na brodu»
je že spomenik preteklosti

krasoto, občudoval in užival. Malo je takih dni v letu in ako jih zamudiš, izginejo v večnost in ne povrnejo še več. Okoli hriba Sv. Mihaela ki se dviga med Zabrezcem in Boljuncem, se vije asfaltirana cesta; po njej svigajo motor na vozila. Kaj imajo v njih od prekrasnega jutra? Da, s konjem se gre? Bodisi na njem ali pa v kočiji s konjskega vprega, toda konji so danes le se bele vrave.

Lastnik mlina «na brodu» Tičet Petaros mi je dokazoval, da so njegovi davni predniki brčkane bili Grič, češ da so primiki s končnico «os» prav gotovo griški. Njegova trditve je tudi mene zapeljala na jezikoslovno polje in začel sem mu dokazovati, da bi se njegov mlin «na brodu» moral pravzaprav imenovati «na brodu», t. j. od vode nanesene sipini. Tičet pa mi je povedal, da se prod po njem imenuje potočina. Ta mlin na brodu je bil se začetka našeta stoletja lastnina neke zadruge z okoli sto deleža, medtem ko je bil Tičet Petaros takrat zaposlen pri Strudiflu, sedanjih tovarnih strojev pri S. Andreju. Leta 1902, je Petaros, ki je bolj znan pod imenom Tičet Volk, na prigovarjanje svoje žene,

ki je bila rojena v minlu, vzel mlin v najem. Pozneje pa je začel kupovati deleže, dokler ni postal edini lastnik mlina «na brodu», ki je do začetka prve svetovne vojne prekrasno uspeval. Med vojno pa je bil Tičet mobiliziran, ostala je žena sama in dela je bilo sedaj malo. Vojna se je slednjič končala, a prejšnji «zlazl» časa se niso povrnili. Od štirih mlinskih kamnov se vrtil danes en sam, kamnov se vrtil danes en sam, kamnov se vrtil danes en sam, kamnov se vrtil danes en sam.

Mene je seveda zanimalo vprašanje, kaj vendar danes melje Tičetov mlin. Koruzo, za kmeto malo, skoraj nič. Ako bi trgovci ne pošiljali furlanske koruze za svojega prodajalca, bi tudi mlin je prodajalca, bi tudi mlin je prodajalca, bi tudi mlin je prodajalca, bi tudi mlin je prodajalca.

tudi ta edini preostali starinski mlin na Tržakem izginil. Zato bi bilo dobro, če bi ga dolinski županstvo ohranilo takega, kakršni je sedaj, kakor turistično privlačnost, za kar je tudi njegov položaj zelo ugoden: ob glavni oslavljeni prometni cesti, le nekaj korakov od novega občinskega doma.

Odkar so mi povedali, da obratuje v dolinski občini se pet mlinov, se je njihovo število do danes skrčilo na tri, in sicer že omenjeni mlin «na brodu», Jožkov, nekdanj Strajnov mlin Jožeta Zerjale ter Kolombarjev, medtem ko sta prenehala delovati Muonški (meniški) mlin Marje Zerjal in Klunov mlin. Izrednilo me je, ko sem ugotovil, da zelo dobro uspevata oba nekoli komodernizirana mlina, Kolombarjev in Jožkov. Modernizacija ni taka, da bi mogla sama imeti ugodne posledice, pač pa je to povzročila sprememba gospodarske podlage obeh podjetij, ki sta se iz obrtnih spremenila v trgovska podjetja. Medtem ko

Goriško-beneški dnevnik

Nagrajevanje kmetov goriške pokrajine

Med nagrajenci tudi številni slovenski kmetje

Goriški kmetijski inšpektorat prejel v Veroni zlato značko za uspehe v sadjarstvu in vrtnarstvu pri nos - Zasluga predvsem naših kmetov

V nedeljo dopoldne je bila v občinski dvorani v Gorici svečana podelitev nagrad neposrednim obdelovalcem zemlje v naši pokrajini, ki so se udeležili pokrajinskega tekmovanja za povečanje kmetijskega donosa in v tem dosegli lepe uspehe. Zborovanja se je poleg številnih kmetov, ki so prišli iz raznih krajev Goriške in vzhodne Furlanije ter Tržiškega, udeležilo tudi zastopstvo goriških oblasti, med drugimi tudi predsednik pokrajinskega sveta odv. Culot, goriški župan dr. Bernardis, namestnik prefekta dr. Loricchio, ravnatelj kmetijskega inšpektorata dr. Marsano in drugi.

Najprej je zbrane udeležence tekmovalja, za večjo in boljše proizvodnost kmetijskih pridelkov, pozdravil ravnatelj pokrajinskega inšpektorata, nato pa se je kmetom za udeležbo zahvalil tudi goriški župan.

Prvo nagrado v prvi kategoriji, za večji donos koruze v ravnini je prejel (v znesku 150.000 lir) Giovanni Bracco iz Brazzane, drugo Cristiano Gratton iz Skocjana, tretjo Vito Mutignon iz Verse in številni drugi.

Prvo nagrado za povečani donos koruze ing. Oscar Brunner (kolon Baradel) v znesku 100 tisoč lir itd.

Prvo nagrado za tretjo kategorijo za povečani donos koruze (drugosejane) Leopoldo Spessot iz Forze; v tej skupini je bil nagrajen tudi Miroslav Gulini iz Strednje.

Prvo nagrado za dobro gojenje svilopreke je prejel Graziano Mucchietti iz Borgnane, drugo nagrado Enno Brandolini iz Mariane itd.

Med nagrajenimi udeleženci VII. državne razstave gozdarstva za mizo v Piacenzi so bili tudi Ivan Ciglić iz Steverjana, baronica Tacco iz Steverjana, Anton Stekar iz Steverjana, pokrajinski kmetijski inšpektorat iz Gorice in drugi. Ti so prejeli posebne nagradne značke.

Kmetijski inšpektorat v Gorici je nadalje prejel na 1. evropski razstavi sadja in zelenjave v Veroni zlato značko, kot priznanje za pridobitev novih brešev in selekcij nekaterih vrtnih pridelkov.

Na tej razstavi so bili kot udeleženci tudi številni slovenski sadjarji iz Brd in pri delovalci vrtnine iz Strednje in Sovodenj, ki so nemalo doprinesli do uspeha naše pokrajine na tej razstavi.

Slab konec velikonočnih počitnic

V čedasko bolnišnico so pripeljali 11-letnega Armanda Ruchina iz Dreke. Vrata bolnice so se pred njim odprla zaradi tega, da so mu zamavali čili desno zapustje. Ruchin se je med velikonočnimi prazniki podil po travnikih, ki so raztezajo od njegovega biva-

PEVSKO DRUŠTVO «KRAŠ» IZ DOLA - POLJAN priredi v nedeljo 5. maja ob 16. uri v Prosvetni dvorani v Gorici

PEVSKI KONCERT

pod vodstvom pevovodkinje Pavline Komelove
Na sporedu narodne in umetne pesmi
Vstopnice: sedišča po 250 lir in 150 lir; stojnice po 100 lir; nabavite jih lahko na sedežu ZSPD v Ulici Pascoli št. 1.

Lahko si je misliti, kako je vsaka Maigretova trditve vrgla s tečajev hladnokrvnega sodnika Comellaua.

«Vse, kar sem dejal zastran natakarejev, velja tudi za lastnike. Ne očitajte mi neskrupulnosti, a povem vam: torej skrajša se mi je zadelo, da moj mrtvec ni bil uradni pač pa je imel na svoje, ni bil odvisen. To sem ob enajstih telefoniral Moersu. Nisem vedel, kako je za mrtvečo srajco, ki jo imajo na oddelku za identifikacije. Moers jo je se enkrat prav pazljivo preiskal. Imeli smo srečo, ker bi utegnili biti tudi nova; kolikokrat se človeku primeri, da obične ravno kar kupljeno srajco. Na srečo ta ni in je precej obrabljena pri ovrtniku.»

«Mar mislite, da lastniki kavarn obrabljajo srajce samo pri ovrtniku?»

«Ne, gospod sodnik, vsaj ne bolj kot drugi ljudje. Ne obrabljajo pa je v zapustju. Pri tem mislim na male kavarne ne pa na velike lokalne ameriškega vzorca, kakršni so okoli Operne ali po Elizejskih poljanah. Tak kavarinar mora zmeraj vtikati roke v vodo in zato ima zavilane rokave. No, pri tej srajci je ovrtnik tako obrabljen, da je ves premežen, zapustnički so pa se kot novi; to mi je potrdil tudi Moers.»

Svoje mnenje in svoja izvajanja je podajal s tako prečipljivim glasom, da se je še gospa Maigret nekam zmedla.

«K vsemu temu dodajmo še polenovko na provansalski način!...»

«Mar mislite, da lastniki kavarn obrabljajo srajce samo pri ovrtniku?»

«Ne, gospod sodnik, vsaj ne bolj kot drugi ljudje. Ne obrabljajo pa je v zapustju. Pri tem mislim na male kavarne ne pa na velike lokalne ameriškega vzorca, kakršni so okoli Operne ali po Elizejskih poljanah. Tak kavarinar mora zmeraj vtikati roke v vodo in zato ima zavilane rokave. No, pri tej srajci je ovrtnik tako obrabljen, da je ves premežen, zapustnički so pa se kot novi; to mi je potrdil tudi Moers.»

Svoje mnenje in svoja izvajanja je podajal s tako prečipljivim glasom, da se je še gospa Maigret nekam zmedla.

«K vsemu temu dodajmo še polenovko na provansalski način!...»

Kako bodo proslavili

1. maj v naši pokrajini

Vrsta govorov v posameznih krajih — Povorka v Gradski — Ples v Krmnu in v Rubijah

Ob mednarodnem prazniku dela 1. maju Delavska zbornica v Gorici obvešča, da bodo v raznih krajih naše pokrajine sledeče proslave in prireditve:

v Gorici bo jutri na Telo-vadnem trgu, ob 10.30 govoril o pomenu praznika poslanec Vittorio Marangone;

v Gradski se bo ob 9.30 razvil tradicionalni prvomajski sprevod; zbranim bo ob 10.30 govoril Fernando Vecchi od osrednjega vodstva Delavske zbornice;

v Trzinu bo ob 10.30 na Trgu Republike zborovanje, na katerem bo govoril zastopnik lokalne Delavske zbornice;

v Gračevo bo ob 10.30 tudi zborovanje kmetov, katerim bo spregovoril Eligio Simis; jutri popoldne pa bosta dve zabavni prireditvi in sicer v gostilni Mozetič v Rubijah, kjer bo igrala godba na pihala iz Doberdoba in pa v Krmnu, kjer bo ples na letnem kotkalkišču.

V Trzinu bo ob 10.30 tudi zborovanje kmetov, katerim bo spregovoril Eligio Simis; jutri popoldne pa bosta dve zabavni prireditvi in sicer v gostilni Mozetič v Rubijah, kjer bo igrala godba na pihala iz Doberdoba in pa v Krmnu, kjer bo ples na letnem kotkalkišču.

V nedeljo zvečer pri Winklerju

Smrt goriškega trgovca pod kolesi avtomobila

Včeraj zjutraj se je po mestu hitro raznesla vest o tragičnem dogodku, ki se je pripetil v nedeljo zvečer pri gostilni Winkler, na cesti Gorica - Videm, in katerega žrtev je bil goriški trgovec s sadjem in zelenjavo 71-letni Giovanni Culot.

Približno ob 19. uri, se je Culot na majhnem motorju 48 cc, vračal iz San Lorenza pri Moši proti domu; v bližini gostilne Winkler, je nesrečni vozač izgubil obilno nadzvožilo in z vso silo se je priključil v avtomobil znamke «Fiat 1400» GO 7973, ki mu je prihajal naproti. V avtomobilu je bil 23-letni Giuseppe Marega iz Ločnice in drugi potnik, Marega je skušal vozilo zaustaviti, toda trenenje je bilo neizogibno. Nesrečenega Culota je s motorjem vred vrglo več metrov naprej, kjer je ostal negiben v mlaki krvi.

Neki avtomobilist je ponesrečenega takoj odpeljal v goriško bolnišnico, toda vsaka pomoč je bila odveč. Takoj po prevozu je Culot, ki si je pri trčenju razbil lobanjo, zlomil desno roko in prejel hude notranje poškodbe, umrl.

Med nagrajenimi udeleženci VII. državne razstave gozdarstva za mizo v Piacenzi so bili tudi Ivan Ciglić iz Steverjana, baronica Tacco iz Steverjana, Anton Stekar iz Steverjana, pokrajinski kmetijski inšpektorat iz Gorice in drugi. Ti so prejeli posebne nagradne značke.

Kmetijski inšpektorat v Gorici je nadalje prejel na 1. evropski razstavi sadja in zelenjave v Veroni zlato značko, kot priznanje za pridobitev novih brešev in selekcij nekaterih vrtnih pridelkov.

Na tej razstavi so bili kot udeleženci tudi številni slovenski sadjarji iz Brd in pri delovalci vrtnine iz Strednje in Sovodenj, ki so nemalo doprinesli do uspeha naše pokrajine na tej razstavi.

Slab konec velikonočnih počitnic

V čedasko bolnišnico so pripeljali 11-letnega Armanda Ruchina iz Dreke. Vrata bolnice so se pred njim odprla zaradi tega, da so mu zamavali čili desno zapustje. Ruchin se je med velikonočnimi prazniki podil po travnikih, ki so raztezajo od njegovega biva-

PEVSKO DRUŠTVO «KRAŠ» IZ DOLA - POLJAN priredi v nedeljo 5. maja ob 16. uri v Prosvetni dvorani v Gorici

PEVSKI KONCERT

pod vodstvom pevovodkinje Pavline Komelove
Na sporedu narodne in umetne pesmi
Vstopnice: sedišča po 250 lir in 150 lir; stojnice po 100 lir; nabavite jih lahko na sedežu ZSPD v Ulici Pascoli št. 1.

Lahko si je misliti, kako je vsaka Maigretova trditve vrgla s tečajev hladnokrvnega sodnika Comellaua.

«Vse, kar sem dejal zastran natakarejev, velja tudi za lastnike. Ne očitajte mi neskrupulnosti, a povem vam: torej skrajša se mi je zadelo, da moj mrtvec ni bil uradni pač pa je imel na svoje, ni bil odvisen. To sem ob enajstih telefoniral Moersu. Nisem vedel, kako je za mrtvečo srajco, ki jo imajo na oddelku za identifikacije. Moers jo je se enkrat prav pazljivo preiskal. Imeli smo srečo, ker bi utegnili biti tudi nova; kolikokrat se človeku primeri, da obične ravno kar kupljeno srajco. Na srečo ta ni in je precej obrabljena pri ovrtniku.»

«Mar mislite, da lastniki kavarn obrabljajo srajce samo pri ovrtniku?»

«Ne, gospod sodnik, vsaj ne bolj kot drugi ljudje. Ne obrabljajo pa je v zapustju. Pri tem mislim na male kavarne ne pa na velike lokalne ameriškega vzorca, kakršni so okoli Operne ali po Elizejskih poljanah. Tak kavarinar mora zmeraj vtikati roke v vodo in zato ima zavilane rokave. No, pri tej srajci je ovrtnik tako obrabljen, da je ves premežen, zapustnički so pa se kot novi; to mi je potrdil tudi Moers.»

Svoje mnenje in svoja izvajanja je podajal s tako prečipljivim glasom, da se je še gospa Maigret nekam zmedla.

«K vsemu temu dodajmo še polenovko na provansalski način!...»

«Mar mislite, da lastniki kavarn obrabljajo srajce samo pri ovrtniku?»

«Ne, gospod sodnik, vsaj ne bolj kot drugi ljudje. Ne obrabljajo pa je v zapustju. Pri tem mislim na male kavarne ne pa na velike lokalne ameriškega vzorca, kakršni so okoli Operne ali po Elizejskih poljanah. Tak kavarinar mora zmeraj vtikati roke v vodo in zato ima zavilane rokave. No, pri tej srajci je ovrtnik tako obrabljen, da je ves premežen, zapustnički so pa se kot novi; to mi je potrdil tudi Moers.»

Svoje mnenje in svoja izvajanja je podajal s tako prečipljivim glasom, da se je še gospa Maigret nekam zmedla.

«K vsemu temu dodajmo še polenovko na provansalski način!...»

Športni dnevnik

29. kolo italijanskega nogometnega prvenstva

Po neodločeni tekmi z Laziom Triestina še ni popolnoma varna

Učinkovita zmaga Torina v Padovi - Palermo že obsojen - Atalanta si je poslabšala položaj

Dvoje je po večeršnjem 29. kolu italijanskega nogometnega prvenstva popolnoma jasno: Milan si je z dvema točkama proti Sampdoriji dokončno zagotovil letošnje prvenstvo, Palermo pa si je z nesrečnim porazom v Ferrari dokončno zapečatil svojo usodo. Vse drugo je še povsem odprto, posebno na dnu lestvice, kjer je še vedno vsaj 6 enajstoric v teoretični nevarnosti za izpad. V najslabšem položaju med njimi (poletje Palermo seveda) je Atalanta, kateri je Udinese nasula preteklo nedeljo kar 3 gole v mrežo. Atalanta je sama na predzadnjem mestu s 23 točkami. Le malo na boljšem je Genoa s 24 točkami na predzadnjem mestu. Tokrat si je sicer privoščila izdatno zmago nad Bologno (5:2), s katero si je sicer nekoliko popravila kosti, še daleč pa ne zagotavlja obstoja v ligi. Naslednji v vrsti je Lanerossi s 25 točkami. Glede na to, da je ta žilava enajstorica v zadnjih tednih znatno popravila položaj, saj je bila tudi že prav na dnu in da je tudi to nedeljo v Rimu zalagala nepričakovano dobro, je skoraj verjetno, da si bo zagotovila rešitev. Morda bi ji zanj zadostovala še zmaga proti Spali, s katerim se bo približno nečelo srečala na svojem igrišču.

Sredi trojke Triestina, Padova, Juventus s 26 točkami. Zanj je neposredna nevarnost bolj teoretična kot praktična, vendar obstaja in v preostalih petih srečanjih je treba z njo vsakelej računati. Po trenutnem kolikniku je na najslabšem med njimi Triestina, po vangleškem poprečju pa Juventus, vendar je ta račun le relativne vrednosti. Več pove pregled nasprotnikov teh treh enajstoric v preostalih petih kolicnikih.

Padova, kateri je tokrat na njenem igrišču zmešal račune Marjanovičev Torino z zmago 3:1, se bo doma srečala še z Juventusom in Fiorentino, na tujih pa z Laziom, Udinese in Spalom.

Juventus, ki je v nedeljo premagal Napoli, ima naslednje: na lastnem igrišču Palermo in Triestino, na tujih pa Romo, Pačovo in Fiorentino.

Nasprotniki Triestine pa bodo še: na domačem igrišču Fiorentina, Spal in Atalanta, na tujih pa Palermo in Juventus.

Pred ostalimi konkurentoma je Triestina tudi na boljsem, da igra na svojem igrišču tri tekme, ostala dva pa po dve. V tem pa je tudi njena edina prednost, ker so v ostalem nasprotniki vseh treh dokaj izenačeni. Odičala bi torej izključno boljše igra, večja vzdržljivost in seveda neizbežna igra sreče.

Triestina je imela tokrat v gosteh rimski Lazio in česlega proti njemu neodločen rezultat 1:1, kar je spričo kvalitete nasprotnika še kar zadovoljivo. Sicer pa odgovarja le neodločen rezultat tudi dejanskemu poteku igre, ki je bila v glavnem izenačena tako po izmenjavi premocih gostov v prvem in domačih v drugem polčasu, kot po številu ustvarjenih in tudi zavrtih priložnostih. Tekma je bila živahna in tudi na precejšnji tehnični višini, predvsem po zaslugi gostov, med katerimi res ne manjka vrhunskih nogometašev kot so Sved Selmoson, Južnoamerikanec Tozzi, Muccinelli, vratar Lovati in še kakšen. Višji je kvaliteti nasprotnikov so Tržačani kljubovali z večjo borbenostjo in požrtovalnostjo pa tudi boljso fizično kondicijo, ki jim je omogoči-

la, da so prevzeli v drugem polčasu igro v svoje roke in vsaj za pol ure oblegali Lovatijevo svetišče, dokler se igre spet ni ustalila na sredini igrišča in tam dočkala zaključni sodnikov žvižg.

Vodilni gol so dosegli gostje v 35. minuti, potem ko so domači bili že večkrat tik ob cilju. Po Ferrarijevem prekršku je Vivolo poslal paralelni predložek pred vrata. Nanj sta se vrgla Tozzi in Burini, toda medtem ko je prvi zgrešil, je Burini takoj za njim zadel v polno in ukanil sicer odičnega Bandinija.

Triestina je izenačila v začetku drugega polčasa posredno iz kota, ki ga je streljal Olivieri. Kratko odbito žogo branilca je sprejel Mazzer in jo mimo kopice nog poslal v mrežo kljub požrtvovalnemu padcu Lovatija.

V domačem moštvi se je odlikovala obramba s Bandinijem, Bellonijem in Brudinijem. V kniški vrsti sta bila Patagna in Tudisi boljše kot Ferrario, v napadu je predvsem ugajal Mezzero, poleg njega pa še Szoke. Najslabši je bil Cazzaniga.

Med gosti so se poleg Lovatija odlikovali Selmoson, Tozzi, Moltrasio in Muccinelli.

Mednarodni nogomet

AMSTERDAM, 29. — Nizozemska Belgija 1:1 (0:1).

MÜNSTER, 29. — «Preussens» - Zagreb 4:1 (3:1).

LONG BEACH, 29. — Mehika - ZDA 7:2 (3:2) (Izločili na tekma za svetovno prvenstvo).

TENIS — DAVISOV POKAL

Mehika-Jugoslavija 5:0

BEOGRAD, 29. — Zadnji dan teniskega dvoboja za Davisov pokal med Mehiko in Jugoslavijo je Mehikanez Llamas premagal Plečevića s 6:3, 6:4, 6:3, Palafova pa Panjoto s 6:1, 6:4, 7:5. Končni rezultat 5:0 za Mehiko.

Rezultati ostalih dvobojev za Davisov pokal:

Tokio: Japonska-Cejlon 5:0; Manila: Filipini - Indija 3:2; Barcelona: Juž. Afrika - Španija 4:0.

Luksemburg: Poljska-Luksemburg 5:0.

Bukarešta: Avstrija - Romuni 3:0.

Lugano: CSR - Švica 4:1.

Lugano: Nizozemska - Norveška 4:1.

Sirola zmagal v Neaplju

NEAPELJ, 29. — V finalu teniskega turnirja v Neaplju je v igrah posameznikov Italijan Sirola premagal Cilencia Ayalo s 4:6, 6:4, 7:5, 3:6, 6:3.

SMUCANJE

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma na Zelenici se je udeležilo 63 jugoslovanskih in avstrijskih smučarjev. Proga je bila dolga 2100 m, imela je 50 vrate. Zmagal je zanesljivo Štefe, med drugimi razlikovalci so bili: Clani, Janez Štefe (Ljubelj) 2:19,3, 2. Noerbert Lipautz

Štefe prvi na Zelenici

TRZIC, 29. — Večerašnja tradicionalna veseloloma